

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Samhällsutvecklingsenheten

GRANSKNINGSYTTRANDE

1 (12)

2016-09-15

Dnr: 401-3488-16

Uppsala Kommun
Kommunstyrelsen
753 75 Uppsala
oversiktsplan@uppsala.se

Granskning av översiktsplan för Uppsala kommun

Inledning

Uppsala kommun har översänt ett förslag till översiktsplan till Länsstyrelsen för granskning enligt 4 kap 9 § plan- och bygglagen, 3 kap 16 § PBL 2010:900 (PBL). Planförslaget har varit utställt under perioden 2016-05-17 – 2016-08-31. Länsstyrelsen lämnade den 2 december 2015 ett yttrande över samrådsförslag för översiktsplanen för Uppsala kommun (dnr. 401-5094-15). För fördjupad översiktsplan, förbindelse över Fyrisån, lämnades samrådsyttrande 31 januari 2014 (dnr. 401-6073-13).

Under samråds- respektive utställningstiden har förslaget remitterats till statliga myndigheter. Försvarsmakten, havs- och vattenmyndigheten (HaV), SGU, SGI, Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM), Svenska kraftnät (SvK) och Trafikverket har inkommit med yttranden under granskningen, se bilaga 1-7. Myndigheten för samhällskydd och beredskap (MSB), Riksantikvarieämbetet (RAÄ), Skogsstyrelsen och Naturvårdsverket (NV) har meddelat att de avstår från att svara.

Granskningsgrunder

Översiktsplanen ska ange inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön. Planen ska ge vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. Översiktsplanen är ett strategiskt instrument som statliga myndigheter måste förhålla sig till i sina beslut gällande samhällsbyggnadsfrågor. Länsstyrelsen ska därför i granskningsyttrandet, i enlighet med 3 kap. 16 § PBL, ange om kommunens förslag till översiktsplan:

1. inte tillgodoser riksintressen enligt 3 och 4 kap. miljöbalken (MB)
2. kan medverka till att en miljökvalitetsnorm enligt 5 kap. MB inte följs
3. redovisar områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS), som inte är förenliga med 7 kap 18e § första stycket MB
4. inte har samordnats på lämpligt sätt gällande användningen av mark- och vattenområden som angår flera kommuner (mellankommunala frågor)
5. omfattar en bebyggelse eller ett byggnadsverk som är olämpligt med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion

Enligt 3 kap. 20 § PBL ska Länsstyrelsens granskningsyttrande fogas till den antagna översiktsplanen. Punkt 3 ovan är inte aktuell eftersom Uppsala Kommun valt att inte utse några LIS-områden.

Granskningssynpunkter

Läsanvisning

Nedan lämnas allmänna synpunkter på planförslaget. Därefter presenteras synpunkter på Länsstyrelsens överprövningsgrunder tematiskt förutom för *förbindelsen över Fyrisån och vidare mot Bergsbrunna och E4* där alla synpunkter samlats i ett avsnitt. Därefter redovisas väsentliga intressen samt synpunkter på de områden som tillkommit efter samrådet. Sist lämnas synpunkter på hållbarhetsbedömningen och miljökonsekvensbeskrivningen.

Allmänt

Länsstyrelsen vill inledningsvis framhålla att översiktsplanen är väl genomarbetad och tydlig vilket är centralt för att den ska ha önskvärt inflytande på kommande processer.

I planen presenteras insatser, förslag på inriktningar och riktlinjer som stöd för fortsatt planering. Länsstyrelsen anser att ansatsen är bra och vill poängtera vikten av att översiktsplanens intentioner genomsyrar den fortsatta planeringen i kommunen och att riktlinjerna efterlevs. Inför antagande finns en ambition att förtydliga vissa begrepp. Länsstyrelsen vill framhålla att det vore värdefullt att exempelvis förtydliga vad som avses med god ljud- och ljusmiljö.

I hållbarhetsbedömningen uttrycks en oro för att vattenfrågorna inte är särskilt framträdande i de fyra prioriterade områdenas prioriterade aspekter i samhällsplanering och byggande. Kommunens vattenprogram är ett steg på vägen men Länsstyrelsen anser att ett handlingsprogram med konkreta åtgärder krävs på både lång och kort sikt (se även avsnitt om miljökvalitetsnormer). Vidare krävs fördjupade utredningar om grundvattnet och övergripande ställningstaganden och strategier.

Länsstyrelsen anser att den fortsatta planeringen i fördjupade översiktsplaner och program är viktig bl.a. i södra staden, sydöstra stadsdelarna och de delområden som tillkommit efter samrådet. I den förtätning som föreslås i staden måste planeringen ta hänsyn till grön- och blåstrukturen samt befintlig jordbruksmark. Länsstyrelsen delar inte kommunens mening att jordbruksmarken öster om E4 och järnvägen samt söder om Kungsängsleden ska användas för andra ändamål, se avsnitt om riksintressen samt nationella intressen.

Riksintressen

Exploatering öster om E4

Länsstyrelsen vidhåller sitt yttrande från samrådet avseende byggnationer öster om E4 i anslutning till Kumla trafikplats (verksamhetsområde Fyrislund).

De argument som framförs i utställningshandlingen är inte tillräckliga för att Länsstyrelsen ska ändra sig i fråga om den avvägning som gjorts för det aktuella området i samverkan mellan dåvarande Vägverket, Uppsala kommun och Länsstyrelsen. Länsstyrelsen anser därutöver att det är olämpligt att förlägga

verksamheter på högproduktiv och väl arronderad jordbruksmark som är ett nationellt intresse.

Vid området öster om E4 vid Vaksala skall eventuellt ianspråktagande av marken norr om Vaksalagatans förlängning/väg 288 och öster om E4 föregås av planprogram för att särskilt utreda hur en exploatering påverkar Riksintresset för Kulturmiljö Vaksala C36 samt det arbete som bedrevs med att sänka E4 och bevara den öppna landskapsbilden. Länsstyrelsen vidhåller att ingen exploatering öster om E4 skall ske söder om väg 288 vid Vaksala. Se även avsnitt om RI kulturmiljö.

Kulturmiljövård

Länsstyrelsen anser att de uppdaterade och reviderade gränserna för riksintresseområdena som kommunen och Länsstyrelsen är överrens om ska redovisas i riksintressebilagan. I det fall där kommunen och Länsstyrelsen inte är överrens, se avsnitt om Långhundraleden, redovisas både gränserna tillsammans med texten att Länsstyrelsens gräns gäller tillsvidare.

- C40-Uppsala stad,

Siktlinjer

Siktlinjer presenteras i utställningshandlingen och i Innerstadsstrategin som smala sektorer som i vissa fall endast berör vägarnas sträckning och inte möjligheten att uppfatta hela landskapet längs vägen och i fonden. Siktlinjerna över Ultunaslätten är viktiga för upplevelsen av Dag Hammarskölds väg som processionsväg in mot Uppsala, även om inte slottet och Domkyrkan upplevs förrän i höjd med Ulleråker. Länsstyrelsen anser att en hänvisning till gestaltungsprogrammet som tagits fram för att belysa värdena kring Dag Hammarskjölds väg i det pågående arbetet med FÖP Södra staden bör finnas med i översiktsplanen.

Beträffande Vaksalagatans siktsektor bedömer Länsstyrelsen att Uppsala kommun alltför ensidigt fokuserar på gatans axialitet mot Stora torget med Carolina Rediviva i fonden. Den viktiga Uppsalasiluetten sedd längs Vaksalagatan innefattar förutom Carolina Rediviva också andra märkesbyggnader som Uppsala Slott och särskilt Domkyrkan. Uppsalasiluetten är viktig att så långt som möjligt behålla. Det skulle kunna åstadkommas genom att låta några avsnitt på sträckan in mot centrum behålla den öppna vyn där hela siluetten upplevs. Ett sådant avsnitt på sträckan är vid Tycho Hedéns väg.

- Gamla Uppsala och Vattholma,

Länsstyrelsen vidhåller sitt yttrande från samrådet om vikten av siktlinjerna mellan Gamla Uppsala och Uppsala, liksom att åtgärder i området norr om Bärbyleden berör ett gränsbestämt fornlämningsområde.

Två områden som ligger inom de norra delarna av det gränsbestämda fornlämningsområdet för Gamla Uppsala är markerade som övrig stadsbygd på plankartan. Länsstyrelsen anser att åtskilliga användningsområden som skulle kunna rymmas inom begreppet stadsbygd inte är möjliga med tanke på fornlämningsområdets unika värden samt att de utgör en central del av riksintresset.

2016-09-15

Dnr: 401-3488-16

Vid ett förnyande av genomförandestrategin i FÖP Storvreta (sid 90 del A) hänvisar Länsstyrelsen till granskningsyttrandet för FÖP Storvreta om hur framtida utveckling ska förhålla sig till riksintresseområdet.

- **Långhundraleden**

Den planerade utvecklingen av Bergsbrunna har i översiktsplanen föranlett ett förslag om ändrad gräns för riksintresseområdet Långhundraleden i berört parti. Länsstyrelsen bedömer att en gränsjustering inte är aktuell i nuläget, men föreslår att diskussionen kring gränserna fortsätter under arbetet med den fördjupade översiktsplanen för området.

- **Vaksala**

Verksamhetsområdet Nordöstra stadsgränsen planeras helt inom riksintresseområdet Vaksala. Verksamhetsområdet har även en koppling till utvecklingen av Gränby stadsnod. Kommunen menar att förutsatt ett hänsynstagande till siktlinjerna mot Vaksala kyrka bör området kunna utvecklas. Länsstyrelsens bedömning är att påverkan på riksintresset riskerar att bli betydande, och att noggranna analyser behövs för att bedöma om ett verksamhetsområde i det läget över huvud taget är möjligt med tanke på riksintressets värden. Här ska även de ställningstaganden beaktas som gjordes i samband med att ny E4 fick en nedsänkt dragning i landskapet, i avsikt att undvika visuell påverkan på det öppna agrara kulturlandskapet i riksintresseområdet.

Friluftsliv

Länsstyrelsen har gett underlag till Naturvårdsverket (NV) om områden som kan vara av riksintresse för friluftslivet enligt 3 kap. 6 § MB. Ett sådant område är norra Mälaren samt nedre delarna av tillflödena Fyrisån och Hågaån. Ärendet ligger hos Naturvårdsverket som ska fatta beslut under hösten 2016. Det föreslagna området berör förbindelser över Fyrisån.

Totalförsvaret

Uppsala flygplats är av riksintresse för totalförsvaret och civilt flyg och har en påverkan på bebyggelseplaneringen både beträffande buller och för hinderfrihet. Länsstyrelsen anser att flygplatsens roll för incidentberedskap ska framgå tydligare i beskrivningen av riksintresseområdet. Dessutom bör det vara tydligt att verksamhet även bedrivs nattetid, se Försvarmaktens yttrande i bilaga 1.

Länsstyrelsen inser kommunens behov av tydliga bedömningsgrunder och spelregler och upplyser om att Försvarmaktens arbete om sammanhållen bebyggelse och höga objekt i Uppsala stad pågår.

Dricksvattenanläggningar

Kommunen har beskrivit förslaget till riksintresse för dricksvattenanläggningar i avsnitt om väsentliga intressen. Havs- och vattenmyndigheten (HaV) avser att fatta beslut om ett riksintresseområde för anläggningar för dricksvattenförsörjningen i september 2016.

2016-09-15

Dnr: 401-3488-16

Naturvård och Natura-2000

Kortfattade riktlinjer och övergripande ställningstaganden finns för kommunens riksintresseområden på en övergripande nivå men inte specifikt anpassade för de i översiktsplanen utpekade exploateringsområdena.

Länsstyrelsen anser att det underlag som redovisas i ÖP inte är tillräckligt för att göra bedömningen för det föreslagna Fyrislundsstråket delen Bergsbrunna–Gnistarondellen som passerar genom Natura- 2000 området *Sävjaån-Funbosjön*. Där krävs en bedömning av om förslaget är genomförbart och förenligt med riksintresset.

Vad gäller Natura-2000-områden behöver bedömningen göras utifrån berörda områdets ingående arter och naturtyper. I bedömningen ska även påverkan av projekt i nära anslutning till dessa områden inkluderas. Se även avsnitt om förbindelse över Fyrisån mot Bergsbrunna.

Länsstyrelsen instämmer med det som anges i hållbarhetsbedömningen, att den gröna infrastrukturen ska uppmärksammas i kommande planering och fördjupningsstudier. Ju tätare staden blir, desto viktigare blir frågan om ekologiskt funktionella samband mellan grönområden samt bibehållandet och utvecklingen av ekosystemtjänster. Den sammanställning av gröna länkar som tagits fram under arbetet med översiktsplanen är ett viktigt underlag för kommande planering.

Riksintresse infrastruktur

Trafikverket upplyser om att riksintressepreciseringen av Ostkustbanan mellan Solna och Uppsala nu är genomförd och avslutad. Den visar var eventuella framtida spår kan förläggas och ger kommunen stöd i sin planering vad gäller avstånd för bebyggelse intill järnvägen. Länsstyrelsen anser att preciseringen av riksintresset bör redovisas i översiktsplanen.

Pågående åtgärdsvalsstudie (ÅVS) för Ostkustbanan, sträckan Uppsala-Skavstaby, har uppmärksammat behovet av att utreda Uppsala centrals kapacitet att klara ökad tågtrafik. Detta kan komma att påverka kommande planering i närheten av järnvägen och bangården.

När det gäller planering kring ökad kapacitet på Ostkustbanan, Dalabanan, en eventuell ny järnväg till Enköping samt etablering av nya stationslägen finns i nuläget inga beslut fattade kring sådana investeringar.

Miljökvalitetsnormer***Grundvatten***

Länsstyrelsen ser mycket positivt på att kommunen långsiktigt har för avsikt att värna Uppsalaåsens grundvatten. Länsstyrelsen anser att insats 23, den sammanvägda riskbedömningen för hela Uppsalaåsen samt strategin för markanvändningen, ska finnas framme som underlag för prövning genom detaljplan eller bygglov på åsens oskyddade områden. Det är viktigt att riskbilden för åsen inte ökar samt att nyexploateringar i möjligaste mån undviks i de för grundvattnet mest känsliga områdena, d.v.s. i områden där grovt åsmaterial går i dagen och i närliggande områden med mycket genomsläppliga jordarter som sand utan skyddande lerlager, se

2016-09-15

Dnr: 401-3488-16

yttrande HaV, bilaga 2, samt SGU bilaga 3. Länsstyrelsen anser att tekniska lösningar i de mest känsliga områdena inte alltid kan säkerställa adekvat skydd.

Ytvatten

Den expansion som översiktsplanen beskriver medför en kraftigt ökad belastning av föroreningar på både yt- och grundvatten, och det är en stor utmaning att samtidigt nå gällande miljökvalitetsnormer (MKN) och miljökvalitetsmål för vatten.

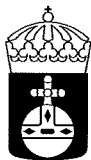
Länsstyrelsen är positiv till att riktlinjerna i planförslaget anger att MKN för vatten ska klaras och att tillförseln av näringsämnen och miljögifter ska minska för *samtliga* vattenförekomster. Det är också positivt att kommunens vattenprogram är antaget. Däremot så anser Länsstyrelsen att det saknas konkretisering av vilka åtgärder som ska genomföras samt när. Planen är också otydlig vad gäller säkerställande av ytor för dagvattenhantering som inte kan omhändertas lokal eller inom nya detaljplaneområden. Länsstyrelsen menar att insatser krävs på både kort och lång sikt. Belastningen på bl.a. Fyrisån måste minska för att MKN ska uppnås. Åtgärder behöver genomföras även i redan bebyggda miljöer, exempelvis det område som omfattas av innerstadsstrategin.

Länsstyrelsen anser (därför) att konkreta handlingsplaner, kopplade till vattenprogrammet, ska upprättas för bland annat avloppshantering, dagvattenhantering, dricksvattenförsörjning, fria vandringsvägar i vattendrag och minskade utsläpp av miljöfarliga ämnen. För att klara MKN vatten är det avgörande att vattenfrågorna är högt prioriterade i framtida planering av nya utvecklingsområden samt planering för omhändertagande av dagvatten som inte kan hanteras lokalt inom detaljplaner. Detta gäller både för befintlig och tillkommande bebyggelse.

I planen och hållbarhetsbedömningen nämns kapacitetshöjande investeringar i Uppsalas VA-system samt kretsloppsanpassade avlopp som en konkret åtgärd. Om utvecklingen verkligen ska styras över till kretsloppsanpassade avloppssystem måste investeringar främst i nya bostadsområden genomföras och planering för, samt resonemang om detta, saknas i översiktsplanen.

Mellankommunala frågor

Länsstyrelsen vidhåller synpunkterna från samrådsyttrandet om att kommunen behöver redovisa mellankommunala intressen, bland annat med avseende på dricksvattenförsörjning, vattenkvalitet, infrastruktur och bostadsförsörjning. Länsstyrelsen saknar ett resonemang om betydelsen av den föreslagna utvecklingen i översiktsplanen och hur denna kan komma att påverka bostadsförsörjningen i intilliggande kommuner. På motsvarande vis behöver kommunen framgent visa hur dricksvattenförsörjning och vattenkvalitet påverkar och påverkas av planens genomförande. När det gäller infrastruktursatsningar önskar Länsstyrelsen se ett resonemang kring hur nya stationer, vägar och järnvägar i ett större perspektiv påverkar grannkommuner och regionen.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

2016-09-15

Dnr: 401-3488-16

Miljö, hälsa och säkerhet

Dricksvattenförsörjning

En ökad tillväxttakt i Uppsala är beroende av en långsiktig och god tillgång på dricksvatten. Länsstyrelsen menar att det i framtiden inte kan uteslutas att produktionsbrunnar behövs längs hela åsens sträckning.

Länsstyrelsen är positiv till att kommunen har föreslagit en strategisk utveckling av dricksvattentäkten med nya uttagsbrunnar norr om staden. Länsstyrelsen anser dock att frågan om reservvattentäkt måste få en lösning för att långsiktigt säkra dricksvattentillgången för kommunens invånare.

Kommunen föreslår en bro över Fyrisån i Kungsängsesplanadens förlängning. Länsstyrelsen har ett pågående ärende att pröva om projektet kan ges dispens från vattenskyddsföreskrifterna.

Riskavstånd – Ostkustbanan och andra vägar /järnvägar för farligt gods

Länsstyrelsen anser att avsteg från säkerhetsavstånd intill Ostkustbanan, samt andra vägar och järnvägar där farligt gods transporteras, endast kan göras utifrån en riskbedömning. Länsstyrelsen anser att riskbedömningar ska göras för ny bebyggelse inom 150 m från Ostkustbanan och andra leder där farligt gods transporteras. Länsstyrelsen, med stöd av Trafikverket, vidhåller vikten av det bebyggelsefria avståndet 30 m från järnväg bland annat för att säkerställa att räddningsfordon ska kunna komma fram vid en eventuell olycka.

Potentiellt förorenade områden

Länsstyrelsen anser att kommunen ska visa vilka generella riktlinjer som finns för att hantera föroreningar i områden med framtida förändrad markanvändning. Detta för att i ett tidigt skede i framtida planprocesser kunna vara förberedd på att en eventuell föroreningssituation kan förhindra eller försvåra kommande exploatering. En hänvisning till aktuellt planeringsunderlag i form av karta över samtliga potentiellt förorenade områden inom kommunen bör finnas i ÖP:n. I planeringsunderlaget bör kommunen också lyfta fram de exploateringsområden som är särskilt förorenade.

Risker ras, skred, översvämning eller erosion

Översiktsplanen saknar en strategi för hantering av geotekniska frågor. Länsstyrelsen anser, av flera skäl, att långsiktigt bör kommunen överväga att ta fram en strategi för att öka säkerheten samt beredskap för klimatförändringar. Länsstyrelsen anser att vid prövning av markens lämplighet måste livslängden hos bebyggelse, anläggningar, etc. vara utgångspunkten och effekterna av ett förändrat klimat behöver beaktas, se även yttrande från SGI bilaga 4.

Strålning

Länsstyrelsen vidhåller synpunkter från samrådsyttrandet gällande säker strålmiljö och radon. Med ett ökat bostadsbyggande måste det finnas riktlinjer för att undvika skadlig strålning till följd av höga halter av radon i mark, vatten och berggrund samt från de elektromagnetiska fälten vid kraftledningar och järnvägar. (Se SSM:s yttrande i bilaga 5)

För att synliggöra kraftledningarna och var behovet av hänsyn till elektromagnetiska fält kan krävas kring dessa anser Länsstyrelsen att stamnätet bör framgå av plankartan, se yttrande SvK bilaga 6.

Synpunkter på ny förbindelse över Fyrisån vid Ultuna och vidare mot Bergsbrunna och E4.

Allmänt

Länsstyrelsen framför nedan synpunkter på hur förbindelsen över Fyrisån och vidare mot Bergsbrunna och E4 förhåller sig till överprövningsgrunderna. Det bör noteras att flertalet prövningar krävs för att ta ställning till om projektet är genomförbart, exempelvis rörande vattenskydd, strandskydd, landskapsbildsskydd och fridlysta arter. Inför dessa dispenser och tillstånd krävs utredningar bl.a. naturinventering och kartläggning av fridlysta arter, se även nedan. Länsstyrelsen hänvisar även till sitt tidigare yttrande över förslag till FÖP för förbindelsen.

MKN Grundvatten

Läget för brolänken över Fyrisån är känsligt med avseende på grundvattenmagasinet i åsen inklusive området vid Ultuna källa (se även riksintresse naturvård). Det finns behov av mer ingående sårbarhetsbedömningar och geotekniska och hydrogeologiska undersökningar innan det kan bedömas om överfarten är genomförbar med hänsyn till miljökvalitetsnormerna för grundvatten. Länsstyrelsen vidhåller, från samrådet, att tekniska lösningar inte alltid kan säkerställa adekvat skydd. Om överfarten ändå blir aktuell anser Länsstyrelsen, med stöd av SGU, att överfarten endast bör vara aktuell för kollektivtrafik samt gång- och cykeltrafik för att minska riskerna för påverkan på åsen.

MKN ytvatten

Broförbindelsen över Fyrisån och den fortsatta länken öster om Bergsbrunn kan komma att få negativ påverkan på MKN ytvatten i Fyrisån och Sävjaån. Länsstyrelsen bedömer att åtgärder kommer att krävas för att uppnå MKN. Åtgärderna vid Fyrisån är bl.a. väl fungerande dagvattenrening och haveriskydd. Länsstyrelsen anser att detta ska framgå som riktlinjer i översiktsplanen.

Riksintresse kulturmiljövård

Länsstyrelsen bedömer att konsekvenserna av förbindelsen på riksintresseområdet för kulturmiljövården, Uppsala stad (C40), kan bli större än vad som anges i miljökonsekvensbeskrivningen. Förbindelsen kan komma att medföra mycket stora negativa konsekvenser på kulturmiljön. Det är nödvändigt att fördjupade studier genomförs i det fortsatta arbetet bl.a. i de fördjupade översiktsplanerna för de sydöstra stadsdelarna respektive södra staden både med hänsyn till både förbindelsen och tillkommande bebyggelse. I sammanhanget vill Länsstyrelsen också nämna att den pågående världsarvsansökan kan påverkas negativt av en sådan utveckling.

2016-09-15

Dnr: 401-3488-16

Riksintresse naturvård

Länsstyrelsen anser att det behövs ytterligare utredningar och ställningstaganden för att bedöma om trafikförbindelsen väster om ån samt bron över Fyrisån tillgodoser riksintressen för naturvården, Ultuna källa. Öster om ån kan påverkan ske indirekt på riksintresseområdena och Natura 2000-områdena Lunsen och Sävjaån, vilket ska beaktas. Exempelvis kan barriäreffekter, hydrologiska förändringar, förlust av arter och livsmiljöer uppstå. Länsstyrelsen anser att projektet behöver föregås av hydrologisk utredning och naturinventering för att tillräckliga anpassningar/skadeförebyggande åtgärder ska kunna vidtas. I Natura 2000-områden ska utgångspunkten vara berörda områdets ingående arter och naturtyper. Vidare ska de förslag på åtgärder som anges i MKB:n beaktas.

Synpunkter nationella intressen***Brukningsvärd jordbruksmark***

De jordbruksmarker som ligger öster om nuvarande E4 förbi Uppsala vid Kumla samt öster om järnvägen och söder om Kungsängsleden har en bördighet, avkastningsförmåga samt arrondering som är avsevärt bättre än de flesta jordbruksmarker i Sverige. Länsstyrelsen anser därför att de bör bevaras för framtiden och delar inte kommunens förslag om ny markanvändning.

Övriga synpunkter***Bostadsförsörjningsprogram***

Länsstyrelsen saknar en tydlig koppling till kommunens bostadsförsörjningsprogram i förslaget till översiktsplan. Programmet är ett viktigt planeringsunderlag som bör synas i planen.

Naturmiljö

Länsstyrelsens synpunkter om betydelsen av helhetssyn för att säkerställa och skapa starka ekologiska samband och spridningsvägar, ett funktionellt nätverk av grönområden, naturområden och länkar mellan dessa från stadskärnan till omgivande landskapet kvarstår, liksom vikten av att utnyttja kunskapen om ekosystemtjänster vid planering.

Synpunkter på tillkommande markanvändningsförslag efter samrådet***1. Utbyggnad Stabbyfältet***

Länsstyrelsen emotser att planeringsförutsättningarna för detta område utreds i kommande planering.

2. Kollektivtrafiklänk Stabby-Gottsunda.

Det råder oklarhet utifrån kartor och text var denna kollektivtrafiklänk ska skapas och för vilka trafikslag. Länsstyrelsen önskar se fortsatta utredningar för denna länk.

3. Länsstyrelsen ställer sig tveksam till ett utvecklat stadsstråk mellan Rosendal och Norby såsom det redovisas i karta på sidan 76 i huvudhandlingen. Ett sådant

stråk kan komma att påverka naturreservatet Stadsskogen och spridning av arter i området negativt och minska ekosystemtjänster i det aktuella området. Länsstyrelsen förutsätter att vidare utredningar av konsekvenserna av en sådan utveckling görs i kommande planering.

Synpunkter på miljökonsekvensbeskrivningarna (MKB)

Allmänt

Länsstyrelsens synpunkter i samrådsskedet avseende tydligare beskrivning och bedömning av den betydande miljöpåverkan som planen kan komma att ge upphov till kvarstår.

I huvudhandlingen redovisas alternativdiskussioner under rubriken ”steg på vägen mot 2050” och ”fram till 2050”. Dessa hade varit intressanta att följa upp i hållbarhetsbedömningen med en motsvarande diskussion kring konsekvenserna av de olika alternativen.

Redovisning av konsekvenserna

Länsstyrelsen anser vidare att översiktsplanens konsekvenser för MKN vatten i hela kommunen måste redovisas tydligare. I planförslagets MKB redovisas endast konsekvenser för MKN ytvatten för de vattenförekomster som berörs av vägbron över Fyrisån vid Ultuna.

Planförslagets inriktning anger utbyggnad till maximal VA-kapacitet i de prioriterade tätorterna. Konsekvenserna för vattenkvalitet och MKN vatten i de berörda recipienterna bör utredas.

MKB för ny förbindelsen över Fyrisån vid Ultuna och vidare mot Bergsbrunna och E4

För ny förbindelse över Fyrisån vid Ultuna och vidare mot Bergsbrunna och E4 redovisas miljökonsekvenserna i en separat MKB som är väsentligt mer detaljerad än den för hela kommunen. Detta är samtidigt ett område som ska utredas vidare i en fördjupad översiktsplan för sydöstra staden respektive södra staden där många ställningstaganden ska göras under den processen. Det är därför svårt att se den här MKB:n som den slutgiltiga för det aktuella området som med nödvändighet kommer att behöva innehålla avvägningar och troligen andra alternativ än de som presenteras i nämnda MKB. Länsstyrelsen konstaterar samtidigt att MKB:n tydligt visar att många värden i det aktuella området kommer att påverkas betydligt och att detta bör finnas med i den samlade miljökonsekvensbeskrivningen för hela översiktsplanen. Konsekvensbeskrivningen är gjord med förutsättningen att endast kollektivtrafik och gång- och cykeltrafik ska tillåtas på bron över Fyrisån. Skulle förutsättningarna ändras kan konsekvenserna eventuellt minska i vissa avseenden om endast spårtrafik tillåts respektive bli avsevärt större om biltrafik blir tillåten.

Deltagare

Yttranden har inkommit från ett antal statliga myndigheter, se bilaga 1-7.

Länsstyrelsens enheter har bidragit med underlag. I handläggningen av detta ärende har Emilia Wolfhagen, Sonja Preuss, Annika Lindblad och Tomas Waara

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

GRANSKNINGSYTTRANDE 11 (12)

2016-09-15

Dnr: 401-3488-16

(Miljöskyddsenheten), Ingrid Wänstrand (Naturmiljöenheten), Karin Gustafsson och Anders Leijon (Enheten för samhällsskydd och beredskap), Ulf Rosendahl och Åsa Norling Staland (Jordbruksenheten), Christel Benfalk (Landsbygdsutvecklingsenheten), Roger Edenmo, Ann Åkerskog, Eva Bergdahl och Peter Huotila (Samhällsutvecklingsenheten) deltagit. Beslut i detta ärende har fattats av Länsråd Johan von Knorring. Åsa Blomster (Samhällsutvecklingsenheten) har varit föredragande.

Johan von Knorring

Åsa Blomster

Bilagor:

Yttranden från statliga myndigheter och bolag, bilaga 1-11

1. Försvarsmakten
2. Havs- och vattenmyndigheten
3. SGU
4. Sveriges geotekniska institut (SIG)
5. Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM)
6. Svenska kraftnät (SVK)
7. Trafikverket

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

GRANSKNINGSYTTRANDE 12 (12)

2016-09-15

Dnr: 401-3488-16

Sändlista externt:

Boverket

Försvarsmakten

Havs- och vattenmyndigheten

SGU

Sveriges geotekniska institut (SIG)

Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM)

Svenska kraftnät (SVK)

Trafikverket

Regionförbundet

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB),

Naturvårdsverket (NV)

Riksantikvarieämbetet (RAÄ)

Skogsstyrelsen